

O B S A H

KAPITOLA I.

1. Teoretická a metodologická východiska

1.1. Obecná charakteristika výzkumu	9
1.2. Hlavní metodologická východiska	9
1.2.1. Charakteristika experimentálních výzkumných databází	10
1.2.2. Koncept právního pojmu jako východiska analýzy	12
1.3. Hlavní teoretické výsledky	13
1.4. Struktura výkladu	14

KAPITOLA II.

2. Právní realie ČR – předmět analýzy

2.1. Psané právní dokumenty	16
2.2. Členění právních realit	16
2.2.1. Členění publikovaných právních dokumentů	16
2.2.2. Rozlišování právních dokumentů podle formy publikace	17
2.2.3. Klasifikace právních dokumentů podle vztahu k původnímu znění	18
2.3. Výběr právních dokumentů pro analytické účely	19
2.4. Oficiální sbírky	20
2.4.1. Oficiální sbírky obsahující převážně právní předpisy	21
2.4.2. Oficiální sbírky soudních rozhodnutí	28
2.5. Kvantitativní odhady produkce analyzovaných právních dokumentů	29
2.5.1. Právní předpisy obecně podle sbírek	29
2.5.2. Sbírka zákonů	30
2.5.3. Judikatura	30
2.6. Příklady výsledků analýzy našeho právního řádu z hlediska kvantitativního	31
2.6.1. Legislativní „inflace“	31
2.6.2. Srovnání s ostatními evropskými právními řády	36
2.6.3. Změny našeho právního řádu po roce 1990	37
2.6.4. Vnitřní členění našeho platného právního řádu	39
2.6.5. Vztahy mezi platnými právními předpisy	40
2.7. Závěr	42

KAPITOLA III.

3. Kvantitativní popis právního jazyka

3.1. Vzorek	43
3.2. Základní pojmy	43
3.3. Základní kvantitativní charakteristiky vzorku	45
3.4. Přehledy nejfrekventovanějších slov vzorku	52
3.5. Pokus o komplexnější charakteristiku slovníku	60
3.6. Bohatství slovníku podle P. Guirauda a rozsah slovníku podle Těšitelové	62
3.7. Rozptýlení slovníku podle Těšitelové	65
3.8. Koncentrace slovníku podle Těšitelové	66
3.9. Závěry ke kvantitativnímu popisu právního jazyka	67

KAPITOLA IV.

4. Lingvistická analýza formální struktury právních pojmů

4.1. Vstupní úvaha	69
--------------------	----

4.2. Model morfologicko-syntagmatické struktury vyhledávaných objektů	74
4.3. Možnosti výrazové segmentace textu právního předpisu	82
4.4. Návrh posloupnosti formálních kroků směřujících ke zjištění vztahu mezi formální větou a textovou strukturací	96
4.5. Podmínky a okolnosti „výskytu“ vyhledávaných syntagmat (VS) v rámci segmentů textu	97
4.6. Posouzení distinktivních vlastností spojovacích prostředků v rámci syntaktické segmentace formální věty	99

KAPITOLA V.

5. Juristická analýza struktury právních dokumentů a právních pojmů

5.1. Lingvistická analýza právních textů	104
5.1.1. Morfologie a sémantické problémy	104
5.1.2. Gramatické vlastnosti normativních vět	107
5.1.3. Význam délky textů	108
5.2. Právní struktury	109
5.3. Formální relace mezi právními texty	111
5.4. Právní termíny a právní pojmy	114
5.5. Tezaury	115
5.6. Slovník	117
5.7. Složená spojení a slova s právním významem	120
5.8. Kvalifikace – tvorba právního termínu	123
5.9. Možná uspořádání právních pojmů	124
5.10. Závěry	124

KAPITOLA VI.

6. Právní komunikace v oblasti legislativy, interpretace a realizace práva

6.1. Tvorba právních předpisů a komunikativní problémy jejich uplatňování	126
6.2. Právní komunikace, právní systém, právní norma, právní předpis a problém intertextuality	135

KAPITOLA VII.

7. Možnosti aplikace poznatků juristické a právnělingvistické analýzy pro konstrukci právněinformatických prostředků a jejich využití v legislativě

7.1. Úvod	139
7.2. Formulace koncepčního záměru	140
7.3. Hledání a stanovení koncepce konkrétní legislativní úpravy	143
7.3.1. Informace o dosavadní právní úpravě	143
7.3.2. Informace o právní úpravě v minulosti	144
7.3.3. Informace o dané právní úpravě v zahraničí	146
7.3.4. Hledání souvislostí a vazeb v rámci daného oboru úvahy	147
7.4. Ověřování kontextových souvislostí nové právní úpravy v rámci daného právního řádu	148
7.4.1. Novelizace	148
7.4.2. Derogace	150
7.4.3. Horizontální vazby	151
7.4.4. Vertikální vztahy	153
7.5. Právnělingvistická podpora legislativy s využitím právní informatiky	156
7.6. Vytváření úplných znění právních předpisů	161
7.7. Zpracování důvodových zpráv	161
7.8. Příprava a vyhodnocování legislativně významných výzkumů	162

Poznámky	164
Použitá literatura	168
Summary	169

OBSAH

KAPITOLA I.

1. Teoretická a metodologická východiska

- 1.1. Obecná charakteristika výzkumu
- 1.2. Hlavní metodologická východiska
 - 1.2.1. Charakteristika experimentálních výzkumných databází
 - 1.2.2. Koncept právního pojmu jako východiska analýzy
- 1.3. Hlavní teoretické výsledky
- 1.4. Struktura výkladu

KAPITOLA II.

2. Právní realie ČR – předmět analýzy

- 2.1. Psané právní dokumenty
- 2.2. Členění právních realíí
 - 2.2.1. Členění publikovaných právních dokumentů
 - 2.2.2. Rozlišování právních dokumentů podle formy publikace
 - 2.2.3. Klasifikace právních dokumentů podle vztahu k původnímu znění
- 2.3. Výběr právních dokumentů pro analytické účely
- 2.4. Oficiální sbírky
 - 2.4.1. Oficiální sbírky obsahující převážně právní předpisy
 - 2.4.2. Oficiální sbírky soudních rozhodnutí
- 2.5. Kvantitativní odhady produkce analyzovaných právních dokumentů
 - 2.5.1. Právní předpisy obecně podle sbírek
 - 2.5.2. Sbírka zákonů
 - 2.5.3. Judikatura
- 2.6. Příklady výsledků analýzy našeho právního řádu z hlediska kvantitativního
 - 2.6.1. Legislativní „inflace“
 - 2.6.2. Srovnání s ostatními evropskými právními řády
 - 2.6.3. Změny našeho právního řádu po roce 1990
 - 2.6.4. Vnitřní členění našeho platného právního řádu

2.6.5. Vztahy mezi platnými právními předpisy	
2.7. Závěr	

KAPITOLA III.

3. Kvantitativní popis právního jazyka

3.1. Vzorek	
3.2. Základní pojmy	
3.3. Základní kvantitativní charakteristiky vzorku	
3.4. Přehledy nejfrekventovanějších slov	
3.5. Pokus o komplexnější charakteristiku slovníku	
3.6. Bohatství slovníku podle P. Guirauda a rozsah slovníku podle Těšitelové	
3.7. Rozptýlení slovníku podle Těšitelové	
3.8. Koncentrace slovníku podle Těšitelové	
3.9. Závěry ke kvantitativnímu popisu právního jazyka	

KAPITOLA IV.

4. Lingvistická analýza formální struktury právních pojmů

4.1. Vstupní úvaha	
4.2. Model morfologicko-syntagmatické struktury vyhledávaných objektů	
4.3. Možnosti výrazové segmentace textu právního předpisu	
4.4. Návrh posloupnosti formálních kroků směřujících ke zjištění vztahu mezi formální větou a textovou strukturací	
4.5. Podmínky a okolnosti „výskytu“ vyhledávaných syntagmat (VS) v rámci segmentů textu	
4.6. Posouzení distinktivních vlastností spojovacích prostředků v rámci syntaktické segmentace formální věty	

KAPITOLA V.

5. Juristická analýza struktury právních dokumentů a právních pojmů

5.1. Lingvistická analýza právních textů	
5.1.1. Morfologie a sémantické problémy	
5.1.2. Gramatické vlastnosti normativních vět	
5.1.3. Význam délky textů	
5.2. Právní struktury	
5.3. Formální relace mezi právními texty	
5.4. Právní termíny a právní pojmy	
5.5. Tezaurusy	
5.6. Slovník	
5.7. Složená spojení a slova s právním významem	
5.8. Kvalifikace – tvorba právního termínu	
5.9. Možná uspořádání právních pojmů	
5.10. Závěry	

KAPITOLA VI.

6. Právní komunikace v oblasti legislativy, interpretace a realizace práva

- 6.1. Tvorba právních předpisů a komunikativní problémy
jejich uplatňování
- 6.2. Právní komunikace, právní systém, právní norma, právní předpis
a problém intertextuality

KAPITOLA VII.

7. Možnosti aplikace poznatků juristické a právnělingvistické analýzy pro konstrukci právněinformatických prostředků a jejich využití v legislativě

- 7.1. Úvod
- 7.2. Formulace koncepčního záměru
- 7.3. Hledání a stanovení koncepce konkrétní legislativní úpravy
 - 7.3.1. Informace o dosavadní právní úpravě
 - 7.3.2. Informace o právní úpravě v minulosti
 - 7.3.3. Informace o dané právní úpravě v zahraničí
 - 7.3.4. Hledání souvislostí a vazeb v rámci daného oboru úvahy
- 7.4. Ověřování kontextových souvislostí nové právní úpravy v rámci
daného právního řádu
 - 7.4.1. Novelizace
 - 7.4.2. Derogace
 - 7.4.3. Horizontální vazby
 - 7.4.4. Vertikální vztahy
- 7.5. Právnělingvistická podpora legislativy s využitím právní informatiky
- 7.6. Vytváření úplných znění právních předpisů
- 7.7. Zpracování důvodových zpráv
- 7.8. Příprava a vyhodnocování legislativně významných výzkumů